

Imkerij 'Wind in de wilgen'

Ab Kuypers

Nog maar amper een half jaar geleden vond op bescheiden wijze de officiële opening plaats van imkerij 'Wind in de wilgen'. Het bedrijf, dat meer wil zijn dan imkerij alleen, is echter nog lang niet voltooid. Op een druilerige winterdag ging **Bijen** eens een kijkje nemen bij Wim en Jolanda Bruinekool, nieuwsgierig hoe het hen inmiddels vergaat op hun nieuwe standplaats, Lelystad.

Een speling van het lot

108

Even buiten Lelystad-Noord, op afstand begrensd door een bedrijventerrein enerzijds en de spoorweg anderzijds, omgeven door park en bos, ontwikkelt zich langzaam maar zeker één van Lelystads paradepaardjes, het Biologisch Landbouwcentrum. Nu al geldt dit centrum als het grootste op dit gebied van Nederland. Ruim een jaar geleden streken Wim en Jolanda Bruinekool, met kinderen en poes neer aan de Bronsweg aldaar. Hoe je als Amersfoorter op een gegeven moment op het nieuwe land terecht kan komen vertelt Wim: 'In onze vorige woonplaats Amersfoort imkerde ik op een gegeven moment, ik was toen werkloos, met ruim veertig volken. Ik had daarbij verschillende werkplaatsen en standplaatsen in gebruik. Dat was op den duur onwerkbaar. Ik stond min of meer voor de keuze in te krimpen, te stoppen of mijn vleugels uit te slaan. Op een gegeven moment kreeg ik een tijdschrift over biologische landbouw in handen. Hierin stond een artikel over het Biologisch Landbouwcentrum in Lelystad. Ik heb toen contact gezocht met de mensen van hier, omdat ik vond, dat een imkerij prima op zijn plaats zou zijn in zo'n concentratie van biologische landbouw. Ik wist overigens niet, dat de gemeente zelf op haar beurt naarstig op zoek was naar de mogelijkheid een imkerij in dit centrum op te zetten. Noem het maar 'een speling van het lot'. De zaak was bij wijze van spreken in vijf minuten rond.'

'Dat speelde zich af in april 1991, in november werd de grond vrij gegeven voor ons bedrijf. Onze voorwaarde was echter wel, dat we hier behalve voor een imkerij tevens een vergunning voor een thee- en koffieschenkerij zouden krijgen. Het idee voor een dergelijke opzet hadden we voor een deel opgedaan in Zweden. En weet je, van honing alleen kan je amper leven, maar ik zou eerlijk gezegd ook niet alleen met bijen bezig willen zijn. Wij wilden dan ook graag iets starten dat meer dan imkerij alleen is. Tussen april en

november moesten we daarvoor wel mooi een heel plan opstellen. We hadden, toen we toestemming kregen om hier te mogen beginnen nog helemaal niets op papier staan, natuurlijk. Zonder dat er ook nog maar iets van financiën was geregeld zijn we in het najaar van 1991 toch al begonnen met de aanleg van de drachtplantentuin. We waren er zo van overtuigd, dat alles op zijn pootjes zou terecht komen. Gelukkig hebben vrienden en de kerk ons toen op een gegeven moment wel verder op weg geholpen, dat was wel nodig, we liepen echt langs de afgrond.'

Brutaal en overtuigd

In die tijd begon een periode van maanden lang, bijna dagelijks op en neer pendelen tussen Amersfoort en Lelystad. Nadat de eerste aanzet van de 'drachtplantentuin' was gerealiseerd kon eindelijk een tijdelijke woning (lees zomerhuisje) worden betrokken. Naast het vele werk dat er te doen was werd het in eerste instantie verder afwachten tot de moeizaam verlopende financiering rond was.

'Van dat op en neer reizen werd Wim gek. Bovendien kostte het ons veel te veel. We hebben toen een goedkoop zomerhuisje gekocht, dat zou zichzelf gemakkelijk terug verdienen en zijn daar met Pasen ingetrokken,' aldus Jolanda. 'Eigenlijk was het een beetje idioot allemaal, als je daar later aan terug denkt. We zijn brutaal aan de slag gegaan, we hadden zoiets over ons, dat het gewoon moest lukken. Wij waren zelf zó van het welslagen van onze plannen overtuigd. Door die instelling hebben we uiteindelijk ook de bank kunnen overtuigen.'

In de winter van 1992, met de financiering rond, kon eindelijk begonnen worden met de bouw van het woonhuis annex theeschenkerij. Inmiddels had zich bovendien een verrassende gezinsuitbreiding aangekondigd, zodat het voor Wim en Jolanda een bruisend 'eerste jaartje Lelystad' is geworden. De opening kon in september 1993 gevierd worden met de komst van een welgeschapen 'Flevolandse' zoon.

Onderhand is het eerste seizoen van de theeschenkerij achter de rug, waarbij vooral in de weekends al velen de weg naar het markante gebouw van 'Wind in de wilgen' hebben weten te vinden.

'De mensen, die hier komen zijn razend enthousiast. We durven ons dan ook gerust een bijzonder bedrijf te noemen. In het buitengebied hier heb je geen enkele andere mogelijkheid om iets te kunnen drinken.

Daarnaast zijn we geen restaurant maar ook geen koffieshop of iets dergelijks. 'Wind in de wilgen' is ook geen imkerij alleen, waar de nadruk op de winning van honing wordt gelegd. Hier komen meer zaken aan de orde. We geven ook voorlichting over bijen, imkeren en honing. In ons winkeltje verkopen we zo veel mogelijk soorten honing en veel andere bijenprodukten. Voordat men honing koopt kan er altijd eerst geproefd worden. Men weet dan wat er gekocht wordt. We willen proberen de mensen tot het gebruik van honing aan te zetten en ze laten zien, dat honing meer is dan alleen maar een lekker broodbeleg. Maar dit alles gebeurt heel vrijblijvend. Met de klanten komt het gesprek meestal automatisch op de bijen uit. We hebben ook geen echte uitgebreide tentoonstelling. Er hangen foto's en er staat imkermateriaal uitgesteld. We willen de mensen zeker niet overspoelen met veel informatie, we zijn geen museum. Het komt hier vanzelf wel op de bijen uit, niets wordt je opgedrongen. Het is heel vrijblijvend.'

Gigantisch hard werken

'In combinatie met het Biologisch voorlichtingscentrum, dat hier pal aan de overkant wordt gerealiiseerd en waarmee we straks alshetware een brink in dit landbouwgebied vormen, kunnen we op ons bedrijf straks rondleidingen verzorgen. We hopen dan veel 'groenmensen' aan te kunnen spreken op hun verantwoordelijkheid drachtplanten uit te zetten'.

'Nee, we hebben zeker geen spijt, dat we eertijds deze gok hebben durven maken. Het is gigantisch hard werken, maar het gaat nu goed. De loop komt er aardig in. Ja om deze tijd, in de wintermaanden, is het rustig. We missen vooral onze 'tuingasten. Er waren bezoekers, die hier regelmatig terug kwamen alleen al voor de tuin. Die volgden het hele seizoen de ontwikkeling daarvan.'

Over het 'gigantische' werk: 'We hebben alles zelf gedaan. Het huis annex theeschenkerij bouwen, de tuin aanleggen. Nu staat er alweer een uitbreiding voor de deur, terwijl de eerste tuin nog niet helemaal klaar is. Zo groeien we uit van 1 tot 1,5 ha. Ik ben nu aan de vierde fase van de eerste drachttuin toe, de aanleg van het voorstuk hier voor het huis, de aanleg van heemtuin en het planten van de bollen. Zoiets als dit doe je maar één keer in je leven.' Bijna het eerste dat opvalt als je de hal van de theeschenkerij binnenkomt is een prachtige Ambrosiuskorf. 'Dit is een geschenk van onze bureu,' vertelt Jolanda, welbespraakt en enthousiast over haar zaak, 'zij hebben ons dit afgelopen zomer bij de opening van de theeschenkerij aangeboden. Via het Openlucht Museum in Arnhem

zijn zij bij een oude korfvlechter terecht gekomen, die dit werk nog kan maken. Hoewel hij daar al jaren geleden mee was gestopt is hij voor ons toch nog één keer aan de slag gegaan.'

Commercie en idealen

Zelf noemen de Bruinekoools hun bedrijf 'commercieel met ideële instelling'. Hetgeen niet alleen in de 'filosofie' van de drachtplantentuin tot uiting komt, maar ook in de bedoeling hier ooit een arbeidsplaats voor een minder begaafde medewerker te creëren. Alle drukte van afgelopen jaren heeft het imkeren helaas wat naar de achtergrond verdrongen. 'Ik ga dit jaar noodgedwongen terug naar twintig volken, waar onze tuin, zoals die er nu voor staat, juist groot genoeg voor is; de bezoekers kunnen er dan ook nog rustig in rond lopen. Voorlopig heb ik het bovendien nog druk genoeg met al die andere zaken. Wanneer het werk aan de tuinen gereed is, ga ik de bijenstand weer langzaam uitbouwen. Bovendien moet ik toch ook wel mijn methode een beetje omschakelen. In Amersfoort was mijn seizoen vooral op de linde gericht. Hier begint het al met de wilg, ik ben nu nog meer op het voorjaar gericht. Je komt hier toch wel met een heel andere dracht in aanraking. Wij verkopen dan ook nog lang niet alleen maar eigen honing. Voor Nederlandse honing kopen we ook in bij collega imkers, buitenlandse honing komt bij de Rit vandaan.'

'Zowel qua aanleg als door zijn oppervlakte is de tuin eigenlijk iets tussen een tuin en park. Aan de hand van de folder, waarin de hele tuin wordt beschreven, volg je het verhaal achter deze tuin. Hij is alshetware als een levensweg aangelegd. De gebruikte bomen en struiken hebben allemaal een symbolische waarde, soms uit andere culturen, een andere keer heb ik die er zelf aan gegeven. Vanaf de geboorte kom je via alle fases, die men in het leven tegenkomt uiteindelijk bij de dood uit, uitgebeeld in een grafheuvel waar ooit mijn as komt te liggen. De uitbreiding van de tuin is eigenlijk bedoeld voor de uiteindelijke stalling van de bijenvolken. Dat wordt een 'bomenkerk' en is gebaseerd op een thema uit het sprookje van Tolkien, 'In de ban van de ring'. Dat wordt een landschapskunstproject. Alle aanplant is bovendien gericht op bijen, vlinders en hommels.'

'Wind in de wilgen', alle dagen, behalve maandag geopend, is te vinden aan de Bronsweg 25, Lelystad.

(zie ook foto omslag)